

การบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

The Administration for Community Financial Institution through Participation of Community Member in Udon Thani Province

ธีรวัฒน์ หินแก้ว^{1*}

Theerawat Hinkaew^{1*}

^{1*}สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพยุหกันติ จังหวัดหนองบัวลำภู

^{1*}Department of Management, Faculty of Business Administration, Pitchayabundit College Nong Bua Lamphu

*E-mail: ttttoi.2520@gmail.com Tel. (+66)862360922

Received: 4/2/2024, Revised: 29/05/2025, Accepted: 21/06/2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการและเพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี สำหรับการศึกษา เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 31 คน และวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 375 คน ซึ่งได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$) (S.D.=0.68) โดยเรียงลำดับมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรับฝากเงินชุมชน ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.42) ด้านการให้คำปรึกษาทางการเงิน ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.49) ด้านการส่งเสริมการออมเงินชุมชน ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.58) ด้านสวัสดิการชุมชน ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.52) และด้านการให้สินเชื่อแก่สมาชิก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.49) 2) แนวทางการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี พบว่า สถาบันการเงินควรเปิดบริการการรับฝากเงินให้มีความหลากหลาย ควรให้รางวัลแก่สมาชิกผู้เปิดบัญชีเงินออมครั้งแรก เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ เจ้าหน้าที่รับฝากเงินต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ควรมีที่เลี้ยงประจำสถาบันการเงินชุมชน เพื่อให้คำปรึกษาและช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ สถาบันการเงินควรพัฒนาการรับฝากเงินผ่านแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน สำหรับดอกเบี้ยในการขอสินเชื่อควรถูกกว่าธนาคารทั่วไป และสถาบันควรมีการแนะนำการวางแผนทางการเงินให้แก่สมาชิก และต่อยอดการพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน เพื่อเปิดโอกาสสร้างรายได้แก่สมาชิกและควรมีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการแก่สมาชิก เช่น กองทุนอาหารกลางวันสำหรับเด็ก กองทุนการศึกษาสำหรับบุตรหลานสมาชิก ฅาปนกิจสงเคราะห์ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับบุตรหลานสมาชิกตั้งแต่แรกเกิดจนถึงหกปี

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ สถาบันการเงินชุมชน การมีส่วนร่วมของสมาชิก

Abstract

The objectives of this research were to study the management and recommendations and guidelines for the management of community financial institutions with participation of community members at Nonghan District, Udon Thani Province, Thailand. This research was a combination of methods such as qualitative research using interview form. Data were analyzed from in depth interviews from 31 key informants and quantitative questionnaires using a questionnaire. Data were collected from a sample 375 subjects, who were sampled using the ready-made tables of Crazy and Morgan. The statistics used for data analysis were mean, frequency and percentage values. The results of the research were as following: 1) Community financial institution management with participation of Nonghan District, Udon Thani Province Overall, it was at a high level ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.68) and sorted from highest to lowest as follows: community deposit aspect ($\bar{X} = 4.82$, S.D. =

0.42), financial counseling aspect ($\bar{x}$ = 4.77, S.D. = 0.49), promotion of community savings aspect ($\bar{x}$ = 4.68, S.D. = 0.58), community welfare aspect ($\bar{x}$ = 4.03, S.D. = 0.52) and credit to member aspect ($\bar{x}$ = 3.56, S.D. = 0.49). 2) Recommendations and guidelines for community financial institution management by participation of member of Nonghan District Udon Thani Province found that financial institution should be a variety of deposit services. The reward should be given to members who open a savings account for the first time as a morale booster and depository clerks must be honest. Community financial institutions should have consultants to help solve problems and should develop deposits through smartphone applications. The interest in applying for a loan should be cheaper more than another banks; moreover, institution should recommend financial planning for members and further sustainable career development to provide income-generating opportunities for members such as a children's lunch fund, Children's education fund, funeral provident fund and provident fund for the member's Children from birth to six years.

Keywords: Administration, Community Financial Institution, Member's Participation

1. บทนำ

การแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคมไทยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รัฐบาลจึงต้องมีการวางแผนทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยกำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศซึ่งจากการดำเนินการตามแผนพัฒนาฉบับต่าง ๆ ก็ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง คือมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนให้กับประชาชนได้อย่างยั่งยืน การที่ประเทศจะบรรลุซึ่งการเป็นสังคมเข้มแข็งและมีคุณภาพทุกภาคส่วนของสังคมไทยจำเป็นต้องร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและดำเนินการ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชนโดยเฉพาะด้านเงินทุน เป็นการมุ่งเป้าหมายเพื่อให้มีอาชีพมีรายได้ได้อย่างยั่งยืน (Piw-orndee et al., 2015) เศรษฐกิจโลกยังคงอยู่ในช่วงของการฟื้นตัวจากปัญหาวิกฤติต่าง ๆ การแข่งขันในตลาดโลกจะรุนแรงขึ้นโดยที่ประเทศต่าง ๆ มุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ในขณะที่เศรษฐกิจไทยขยายตัวต่ำกว่าศักยภาพมาต่อเนื่องหลายปี ทั้งจากผลกระทบของเศรษฐกิจโลกซบเซาและข้อจำกัดภายในประเทศเองที่เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มผลิตภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันรวมทั้งเศรษฐกิจภายในประเทศขยายตัวอย่างช้า (Simaprasert et al., 2021) ในขณะเดียวกัน 5 ปีต่อจากนี้ เป็นช่วงของการปฏิรูปเศรษฐกิจในหลายด้านเพื่อวางพื้นฐานให้สามารถพัฒนาต่อยอดให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีรายได้สูง ภายในปี 2570 ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยการใช้นวัตกรรม คุณภาพคน และการปรับปรุงด้านกฎระเบียบ และการบริหารจัดการที่ดีเป็นปัจจัยนำในการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการบริหารเศรษฐกิจมหภาคให้มีความเสถียรภาพ เพิ่มประสิทธิภาพภาคการเงินและดูแลวินัยทางการเงินการคลังควบคู่กับการดำเนินยุทธศาสตร์สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจรายสาขา ทั้งภาคการเกษตรอุตสาหกรรมและบริการที่เป็นฐานรายได้เดิมและขยายสาขาการผลิตและบริการใหม่ๆ สำหรับอนาคต (National Economic and Social Development Plan No. 12 (2017-2021), 2016) สถาบันการเงินประชาชนมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการออมทรัพย์ แก่สมาชิกและให้บริการทางการเงินแก่สมาชิกรวมทั้งส่งเสริมหรือสนับสนุน การพัฒนาองค์ความรู้ คุณภาพชีวิตและสวัสดิการของสมาชิกและประชาชนในพื้นที่ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน สถาบันการเงินประชาชนต้องมีทุนซึ่งแบ่งเป็นทุนมูลค่าเท่า ๆ กัน โดยสมาชิกแต่ละคนต้องถือหุ้นอย่างน้อยคนละหนึ่งหุ้น ซึ่งเป็นหุ้นที่ต้องชำระครั้งเดียวเต็มมูลค่า ที่ผ่านมาองค์กรการเงินชุมชนนับได้ว่าเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจในการช่วยเหลือให้ประชาชนฐานราก หรือผู้ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลได้เข้าถึงบริการทางการเงิน โดยมีการให้บริการหลักได้แก่ การรับฝาก การให้สินเชื่อและการจัดสวัสดิการชุมชน และองค์กรมีสวัสดิการครอบคลุมไปถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มีความแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมและความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น โดยการบริหารจัดการภายในองค์กร มีลักษณะที่เป็นกึ่งทางการ คือ อาศัยกติกาของสมาชิกที่ร่วมกันกำหนดขึ้น พบว่า มีประเด็นที่ส่งผลการดำเนินงาน ดังนี้ 1) สมาชิกองค์กรจะเป็นผู้บริหารจัดการร่วมกัน ซึ่งไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล ดังนั้น หากมีปัญหาขึ้นทำให้การระดมทุนหรือการรับบริจาคอยู่ในนาม “บุคคลธรรมดา” และเป็นการรับบริจาคแบบไม่จำกัด จึงอาจส่งผลกระทบในการให้บริการทางการเงินขององค์กรการเงินชุมชน เนื่องจากความเสี่ยง

ที่อาจเกิดขึ้นตามมาภายหลัง 2) ขาดความรู้ ความสามารถทางการเงินและขาดความมั่นคงและยั่งยืนต่อการบริหารจัดการด้านความเสี่ยงและด้านบัญชี เช่น วิธีการทำบัญชีที่อาจเกิดความคลาดเคลื่อน ทำให้ตัวเลขทางบัญชีไม่สามารถสะท้อนผลการดำเนินการที่แท้จริง การบริหารจัดการและการดำเนินงานภายในองค์กร เป็นต้น (Modmoltin, 2019) สำหรับสถาบันการเงินชุมชนนั้นมองประกอบ 3 ประการคือ 1) ความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนของสถาบันการเงินชุมชน มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการดำรงอยู่ในการให้บริการ โดยเฉพาะผู้ที่ขาดโอกาสในการใช้บริการทางการเงินทั่วไปอย่างต่อเนื่อง และบริหารจัดการให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำเนินงานพร้อมขยายกิจการทางธุรกิจ 2) ความหลากหลายของบริการทางการเงินที่ให้บริการแก่ชุมชนและความพึงพอใจผู้ใช้บริการ มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อให้ประชาชนระดับฐานรากไม่มีความต้องการทางการเงินเฉพาะด้านสินเชื่อ แต่ต้องการสถานที่เก็บเงินออมการประกันชีวิตและความเสี่ยงต่าง ๆ การโอนเงินหรือธุรกรรมอื่น ๆ ซึ่งต้องมีความสะดวกในการบริการความรวดเร็วและค่าใช้จ่ายในการใช้บริการที่เหมาะสม และ 3) การขยายโอกาสในการเข้าถึงและให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อย มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อขยายโอกาสให้ประชาชน โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยให้มีโอกาสในการใช้บริการ เนื่องจากขาดคุณสมบัติที่จะใช้บริการของธนาคารทั่วไป และปัญหาระยะทางซึ่งถ้าสถาบันการเงินชุมชนมีสำนักงาน บุคลากรในชุมชนมีความรู้จึกมักคุ้นเคยและมีความเข้าใจในวิถีชีวิตของคนในชุมชนก็สามารถบริการให้ผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงได้ (National Village and Urban Community Fund Office, 2006) สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ทางสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนนั้นได้แก่ การส่งเสริมการออมเงิน สมาชิกขาดองค์ความรู้ในการส่งเสริมการออม การรับฝากเงินชุมชน สมาชิกขาดการรับฝากเงินกับทางสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง การให้คำปรึกษาทางการเงิน สมาชิกยังปรึกษาทางการเงินยังไม่ต่อเนื่อง และด้านสวัสดิการชุมชน สมาชิกมีความรู้สึกว่าสวัสดิการชุมชนยังไม่ทั่วถึง เหตุผลที่มีการทำวิจัยเรื่องนี้เพราะมีความประสงค์จะแก้ไขปัญหาเหล่านี้ที่กล่าวมา

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ในแนวคิดการบริหารจัดการ การวางแผนการดำเนินการที่เกิดจากประสบการณ์และได้เห็นความสำคัญของการออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกในพื้นที่ และสวัสดิการชุมชนในพื้นที่ และด้านการรับผลประโยชน์ของสมาชิก เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ มาใช้เป็นข้อเสนอแนะการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนในอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยคือ สร้างความมั่นคงและความยั่งยืนในชุมชน โดยชุมชนอยู่บนพื้นฐานที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในหลักความสามัคคี มีวินัยด้านการเงินให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้ความเคารพซึ่งกันและกัน รู้จักมีความเสียสละ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

1.2 ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนในอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ระยะเวลาในการทำวิจัยคือ เดือนมิถุนายน 2563 ถึง พฤษภาคม 2564 โดยอ้างอิงงานวิจัยของวิฑูร สิมะประเสริฐและคณะ (Simaprasert et al., 2021) ผู้วิจัยศึกษาความพึงพอใจในแต่ละด้านตามขอบเขตของเนื้อหาประกอบไปด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านการส่งเสริมการออมเงินชุมชน 2. ด้านการรับฝากเงินชุมชน 3. ด้านการให้สินเชื่อแก่สมาชิก 4. ด้านการให้คำปรึกษาทางการเงิน และ 5. ด้านสวัสดิการชุมชน

2. วิธีการศึกษา

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร สำหรับประชากรในงานวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ สมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนและสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี จำนวน 15,000 คน จาก 12 ตำบล 161 หมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) ได้แก่ การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยสุ่ม

ตัวอย่างจากสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 375 คน ตามสูตรการคำนวณของ Krejcie & Morgan (Krejcie & Morgan, 1970) สำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณได้แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้ ดังนี้ 1. ตำบลหนองหาน จำนวน 17 หมู่บ้าน ประชากร จำนวน 1,230 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน 2. ตำบลหนองเม็ก จำนวน 20 หมู่บ้าน ประชากร จำนวน 1,500 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน 3. ตำบลพังงา จำนวน 15 หมู่บ้าน ประชากร จำนวน 1,370 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน 4. ตำบลสะแบง จำนวน 9 หมู่บ้าน ประชากร จำนวน 1,015 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 27 คน 5. ตำบลสร้อยพร้าว 11 หมู่บ้าน ประชากร จำนวน 1,215 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 29 คน 6. ตำบลบ้านเชียง 15 หมู่บ้าน ประชากร จำนวน 1,250 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน 7. ตำบลบ้านยา 9 หมู่บ้าน ประชากร จำนวน 1,100 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 27 คน 8. ตำบลโพนงาม 21 หมู่บ้าน ประชากร จำนวน 1,525 คน กลุ่มตัวอย่าง 40 คน 9. ตำบลผักกาด 13 หมู่บ้าน ประชากร จำนวน 1,325 คน กลุ่มตัวอย่าง 31 คน 10. ตำบลหนองไผ่ 12 หมู่บ้าน ประชากร 1,300 คน กลุ่มตัวอย่าง 29 คน 11. ตำบลดอนหายไศก 10 หมู่บ้าน ประชากร 1,100 คน กลุ่มตัวอย่าง 31 คน และ 12. ตำบลหนองสระปลา 9 หมู่บ้าน ประชากร จำนวน 1,070 คน กลุ่มตัวอย่าง 27 คน รวม 12 ตำบล 161 หมู่บ้าน ประชากร 15,000 คน กลุ่มตัวอย่าง 375 คน และสำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ประกอบไปด้วยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 กลุ่ม รวมจำนวน 31 คน ซึ่งกำหนดจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินชุมชนในอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ดังนี้ 1. ตัวแทนสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน จำนวน 9 คน 2. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (ตัวแทนผู้นำ) จำนวน 1 คน 3. นายกเทศมนตรีเทศบาล (ตัวแทนผู้นำ) จำนวน 1 คน 4. ตัวแทนชุมชนในอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 31 คน

2.2 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีกรอบแนวคิดในการวิจัย (Simaprasert et al., 2021) ดังภาพที่ 1

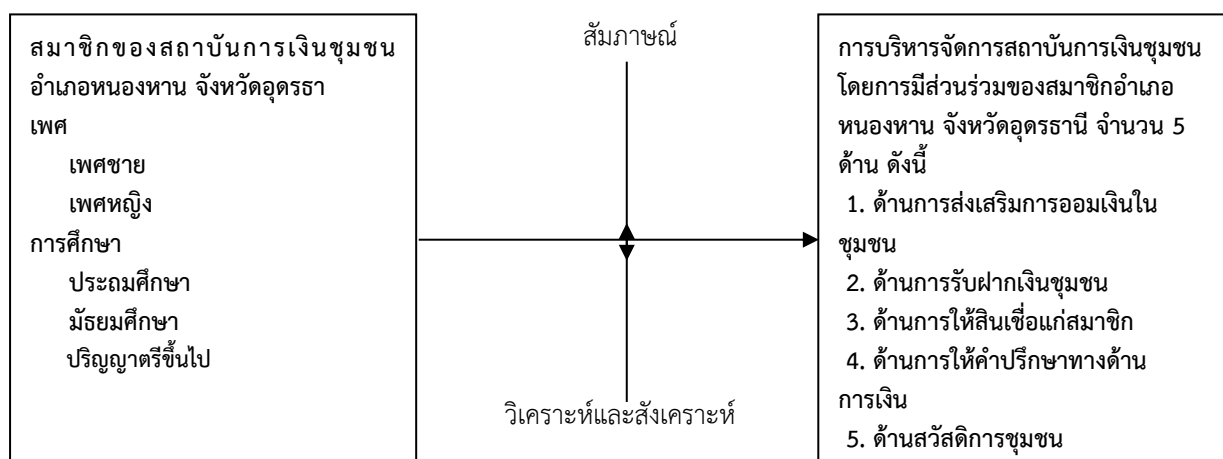

Figure 1 Conceptual Framework

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1. แบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม และส่วนที่ 2 ตามตัวแปรที่ศึกษา โดยมีความสอดคล้องและครอบคลุมกรอบแนวความคิดในการวิจัย ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการส่งเสริมการออมเงินให้ชุมชน 2) ด้านการรับฝากเงินชุมชน 3) ด้านการให้สินเชื่อแก่สมาชิก 4) ด้านการให้คำปรึกษาทางการเงิน และ 5) ด้านสวัสดิการชุมชน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert Scale) 5 ระดับ (Srisa-ard, 2017) แบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และสอดคล้องกับกรอบแนวความคิดการวิจัย 2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth-Interview) โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี โดยครอบคลุมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และสอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย สำหรับรายละเอียดของการสร้างเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม ดังนี้ นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และได้ค่าความสอดคล้องของเนื้อหา และได้ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามที่ 0.94 (I.O.C.) สำหรับผู้เชี่ยวชาญประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและสถิติ ผู้เชี่ยวชาญด้านสถาบันการเงิน และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ส่วนการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

(Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรกลุ่มตัวอย่างนอกพื้นที่ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbact'Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.89

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เป็นขั้นตอนรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่ภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ 1) ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์สถาบันการเงินในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ผู้วิจัยเป็นผู้ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้คำถามที่ถูกสร้างขึ้นมาสัมภาษณ์ตัวแทนสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน ผู้นำองค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้นำเทศบาลตำบล ในอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี 3) ผู้วิจัยนำคำตอบและได้บันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และนำไปวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content's Analysis) และสังเคราะห์ รวบรวมและเรียบเรียงรายละเอียดต่างๆ ให้มีความถูกต้อง ให้มีความละเอียดมากยิ่งขึ้น 2.การรวบรวมแบบสอบถามเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองจากตัวแทนสถาบันการเงินชุมชน บ้านหนองตาใกล้ ตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยมีหนังสือของธานินทร์ ศิลป์จารุ เป็นคู่มือในการวิเคราะห์ข้อมูล (Sinjaru, 2014) ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมไปถึงการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content's Analysis) ในการสัมภาษณ์เชิงลึก จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา และเรียบเรียงให้มีความสมบูรณ์ รัดกุมเข้าใจได้ง่ายและแยกออกเป็นแต่ละด้านตามวัตถุประสงค์ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ โดยแบ่งออกตามวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

3.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่าข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนในอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี จำนวน 375 คน พิจารณาทั้ง 12 ตำบล 161 หมู่บ้าน โดยจำแนกข้อมูลทั่วไปได้ดังนี้ เพศชายจำนวน 160 คน ร้อยละ 42.67 เพศหญิงจำนวน 215 คน ร้อยละ 57.33 ด้านการศึกษามีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 168 คน ร้อยละ 44.80 ระดับการศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 152 คน ร้อยละ 40.53 และมีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 55 คน ร้อยละ 14.67

3.2 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนและอภิปรายผล

ผลการศึกษาในระดับความพึงพอใจในการบริหารจัดการของสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน และข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี นำเสนอผลการศึกษารอบคลุมทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านการส่งเสริมการออมเงินชุมชน 2) ด้านการรับฝากเงินชุมชน 3) ด้านการให้สินเชื่อแก่สมาชิก 4) ด้านการให้คำปรึกษาทางการเงิน และ 5) ด้านสวัสดิการชุมชน รวมไปถึงข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ดังนี้

3.2.1 ด้านการส่งเสริมการออมเงินชุมชน

Table 1 Study Results on the Promotion of Community Savings: Mean and Standard Deviation of Member Satisfaction at the Community Financial Institution in Nong Han District, Udon Thani Province

Rank	Aspect of Community Savings Promotion	$\bar{x}$	S.D.	Interpretation
1	Members can manage their finances effectively	4.92	0.34	Most
2	Personal financial management is very important	4.91	0.38	Most
3	Members of community financial institutions participate in strengthening community financial institutions	4.88	0.43	Most
4	Finance is very important for daily life and household economy	4.74	0.45	Most
5	A portion of income is regularly saved with the financial institution	4.74	0.47	Most
6	Financial management improves members' lives	4.73	0.52	Most
7	Community financial institutions provide knowledge about saving for retirement	4.70	0.53	Most
8	Saving money with community financial institutions is very important	4.55	0.54	Most
9	Experts are invited to provide training on financial knowledge, ability, and discipline	4.34	0.82	High
10	There is a plan to promote community savings	4.29	0.81	High
Average		4.68	0.53	Most

ผลการศึกษา พบว่า ด้านการส่งเสริมการออมเงินชุมชน มีระดับความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$) เรียงลำดับระดับความพึงพอใจมากไปน้อยดังนี้ สมาชิกสามารถบริหารจัดการการเงินของตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 4.92$) การบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสำคัญมาก ($\bar{x} = 4.91$) สมาชิกสถาบันการเงินชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันการเงินชุมชน ($\bar{x} = 4.88$) การเงินมีความสำคัญมากต่อการดำเนินชีวิตและเศรษฐกิจในครัวเรือน ($\bar{x} = 4.74$) รายได้ส่วนหนึ่งนำมาออมกับสถาบันการเงินประจำ ($\bar{x} = 4.74$) การบริหารจัดการด้านการเงินทำให้ชีวิตของสมาชิกดีขึ้น ($\bar{x} = 4.73$) สถาบันการเงินชุมชนได้ให้องค์ความรู้เกี่ยวกับการออมเพื่อวัยเกษียณ ($\bar{x} = 4.70$) การออมเงินกับสถาบันการเงินชุมชนมีความสำคัญมาก ($\bar{x} = 4.55$) มีการเชิญวิทยากรให้การอบรมเรื่อง ความรู้ความสามารถและวินัยทางการเงิน ($\bar{x} = 4.34$) และ มีการวางแผนการส่งเสริมการออมเงินชุมชน ($\bar{x} = 4.29$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ด้านการส่งเสริมการออมเงินชุมชนของสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ดังแสดงไว้แล้วตามตารางที่ 1 นั้น พบว่า สมาชิกสามารถบริหารจัดการการเงินของตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นถึงประสบการณ์และองค์ความรู้ที่มี ซึ่งด้านนี้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึง 8 ข้อ และมาก จำนวน 2 ข้อ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความสำคัญมาก สมาชิกสถาบันการเงินชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันการเงินชุมชน การเงินมีความสำคัญมากต่อการดำเนินชีวิตและเศรษฐกิจในครัวเรือน รายได้ส่วนหนึ่งนำมาออมกับสถาบันการเงินเป็นประจำ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Theerakiti, Th., & Wernthong, S. (2020) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง แนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลาง ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยอยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษาปริญญาตรี และสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน มีระดับความคิดเห็นต่อความสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณการทำงานของประชากรในภาคกลางโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านรูปแบบการออมเงิน และด้านทัศนคติการออมเงินอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความรู้ทางการเงิน อยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับดังนี้ ออมเงินโดยฝากสถาบันการเงินหรือธนาคารพาณิชย์ ($\bar{x} = 3.17$) ออมเงินโดยการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต ($\bar{x} = 2.60$) ออมเงินในอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร เป็นต้น ($\bar{x} = 2.48$) ออมเงินในสังหาริมทรัพย์ เช่น ทองคำ อัญมณี เป็นต้น ($\bar{x} = 2.16$) ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสิน ($\bar{x} = 2.10$) ออมเงินโดยการเล่นแชร์ ($\bar{x} = 1.51$)

3.2.2 ด้านการรับฝากเงินชุมชน

Table 2 Member Satisfaction with the Community Savings Promotion: Mean and Standard Deviation from a Community Financial Institution in Nong Han District, Udon Thani

Rank	Aspect of Community Savings Promotion	$\bar{x}$	S.D.	Interpretation
1	Financial institutions report their annual performance to members every year	4.94	0.27	Most
2	Financial institutions offer members opportunities to participate in management	4.94	0.28	Most
3	Community financial institutions regularly promote deposit services to their members	4.93	0.28	Most
4	Regular savings build confidence and stability for members, leading to financial independence	4.91	0.32	Most
5	Community financial institutions provide comprehensive financial services to members	4.91	0.36	Most
6	Community financial institutions are truly a financial refuge for the public	4.74	0.48	Most
7	Community financial institutions have standardized deposit systems.	4.74	0.49	Most
8	Members of community financial institutions have knowledge and understanding of the institution's objectives	4.74	0.51	Most
9	The public experiences convenience when using community financial institution services	4.72	0.48	Most
10	Members regularly and continuously deposit money with community financial institutions	4.71	0.47	Most
Average		4.82	0.31	Most

ผลการศึกษา พบว่า ด้านการรับฝากเงินชุมชน มีระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.82$) เรียงลำดับจากระดับความพึงพอใจมากไปน้อยดังนี้ สถาบันการเงินมีการรายงานผลประกอบการประจำปีให้สมาชิกทราบทุกปี ($\bar{x} = 4.94$) สถาบันการเงินเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน ($\bar{x} = 4.94$) สถาบันการเงินชุมชนมีการประชาสัมพันธ์การฝากเงินแก่สมาชิกอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 4.93$) การฝากเงินเป็นประจำ สร้างความมั่นใจ สร้างความมั่นคงแก่สมาชิก สามารถสร้างอิสรภาพทางการเงินได้ ($\bar{x} = 4.91$) สถาบันการเงินชุมชนให้บริการทางการเงินแก่สมาชิกอย่างทั่วถึง ($\bar{x} = 4.91$) สถาบันการเงินชุมชน เป็นที่พึ่งด้านการเงินของประชาชนอย่างแท้จริง ($\bar{x} = 4.74$) สถาบันการเงินชุมชนมีระบบการรับฝากเงินอย่างมีมาตรฐาน ($\bar{x} = 4.74$) สมาชิกสถาบันการเงินชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ของสถาบันการเงินชุมชน ($\bar{x} = 4.74$) ประชาชนได้รับความสะดวกสบายเมื่อมาใช้บริการสถาบันการเงินชุมชน ($\bar{x} = 4.72$) สมาชิกได้ฝากเงินกับสถาบันการเงินชุมชนเป็นประจำและอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.71$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ด้านการรับฝากเงินชุมชนของสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ดังแสดงไว้แล้วตามตารางที่ 3 นั้น ทุกข้อสมาชิกมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เช่น สถาบันการเงินมีการรายงานผลประกอบการประจำปีให้สมาชิกทราบทุกปี สถาบันการเงินเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน สถาบันการเงินชุมชนมีการประชาสัมพันธ์การฝากเงินแก่สมาชิกอย่างสม่ำเสมอ การฝากเงินเป็นประจำ สร้างความมั่นใจ สร้างความมั่นคงแก่สมาชิก สามารถสร้างอิสรภาพทางการเงินได้ สถาบันการเงินชุมชนให้บริการทางการเงินแก่สมาชิกอย่างทั่วถึง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Thanomwong, P. (2018) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการและคุณภาพการให้บริการมีอิทธิพลต่อการพัฒนาธุรกิจเงินฝากของธนาคารออมสินในจังหวัดกรุงเทพมหานคร (ภาค 3) พบว่า (บทคัดย่อ) การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการใช้บริการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการการพัฒนาธุรกิจเงินฝากของธนาคารออมสินในจังหวัดกรุงเทพมหานคร (ภาค 3) ด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า องค์ประกอบของความพึงพอใจในการใช้บริการ มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับการตัดสินใจใช้บริการการพัฒนาธุรกิจเงินฝากของธนาคารออมสินอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อสร้างความสัมพันธ์โดยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า องค์ประกอบปัจจัยความพึงพอใจในการใช้บริการทั้ง 4 ด้าน สามารถอธิบายความผันแปรของการตัดสินใจใช้บริการพัฒนาธุรกิจเงินฝากของธนาคารออมสินในจังหวัดกรุงเทพมหานคร (ภาค 3) และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ

0.371 โดยองค์ประกอบด้านชื่อเสียง มีน้ำหนักความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจใช้บริการ การพัฒนาธุรกิจเงินฝากของธนาคารออมสิน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร (ภาค 3) มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความเชื่อมั่นด้านผลตอบแทนและด้านความปลอดภัย

3.2.3 ด้านการให้สินเชื่อแก่สมาชิก

Table 3 A Study on Member Loan Services: Mean and Standard Deviation of Member Satisfaction in Community Financial Institutions, Nong Han District, Udon Thani Province

Rank	Aspect of Member Loan Services	$\bar{x}$	S.D.	Interpretation
1	Members borrow money to invest in agriculture	4.93	0.28	Most
2	Members borrow money to invest in trade/commerce	4.93	0.32	Most
3	The financial institution is fair in selecting members for credit services	4.91	0.35	Most
4	The interest rate for loans is fair to members	4.70	0.54	Most
5	In addition to credit services, community financial institutions have networks, such as the Government Savings Bank (GSB)	4.69	0.51	Most
6	The loan repayment period is appropriate	3.98	0.61	High
7	The financial institution considers members' occupations when providing credit services	1.93	1.62	Low
8	The loan operational cycle, with borrowing being a normal occurrence for members	1.89	1.60	Low
9	Members are confident in the regulations of the community financial institution	1.86	1.57	Low
10	Community financial institutions use interest income to develop the institution for prosperity	1.81	1.51	Low
Average		3.56	0.89	High

ผลการศึกษา พบว่า ด้านการให้สินเชื่อแก่สมาชิก มีระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$) เรียงลำดับระดับความพึงพอใจจากไปน้อยดังนี้ สมาชิกกู้เงินเพื่อลงทุนในการทำเกษตร ($\bar{x} = 4.93$) สมาชิกกู้เงินไปเพื่อการลงทุนในการค้าขาย ($\bar{x} = 4.93$) สถาบันการเงินมีความยุติธรรมในการคัดเลือกให้บริการสินเชื่อแก่สมาชิก ($\bar{x} = 4.91$) อัตราดอกเบี้ยในการกู้เงินมีความเป็นธรรมต่อสมาชิก ($\bar{x} = 4.70$) สถาบันการเงินชุมชนนอกจากจะให้บริการทางด้านสินเชื่อแล้วยังมีเครือข่าย เช่น ธนาคารออมสิน เป็นต้น ($\bar{x} = 4.69$) ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้มีความเหมาะสม ($\bar{x} = 3.98$) สถาบันการเงินคำนึงถึงอาชีพสมาชิกในการให้บริการสินเชื่อ ($\bar{x} = 1.93$) วงจรการดำเนินงานการกู้เงิน การกู้เงินเป็นเรื่องปกติของสมาชิก ($\bar{x} = 1.89$) สมาชิกมีความมั่นใจในกฎระเบียบของสถาบันการเงินชุมชน ($\bar{x} = 1.86$) และสถาบันการเงินชุมชนนำเงินดอกเบี้ยมาพัฒนาสถาบันให้มีความเจริญรุ่งเรือง ($\bar{x} = 1.81$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ด้านการให้สินเชื่อสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ด้านการให้สินเชื่อแก่สมาชิกนั้นสมาชิกกู้เงินเพื่อลงทุนในการทำเกษตร และสมาชิกกู้เงินไปเพื่อการลงทุนในการค้าขาย รวมไปถึงสถาบันการเงินมีความยุติธรรมในการคัดเลือกให้บริการสินเชื่อแก่สมาชิก สถาบันการเงินชุมชนมีเกณฑ์ในการกู้ อย่างชัดเจนอนุมัติสินเชื่อแก่สมาชิก ผู้ที่จะนำเงินไปลงทุนในการค้าขาย ลงทุนในการเกษตร เป็นสถาบันการเงินเพื่อชุมชน อย่างแท้จริง แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีจุดที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อการพัฒนาต่อไป ไม่ว่าจะเป็นประเด็นเกี่ยวกับสถาบันการเงิน คำนึงถึงอาชีพสมาชิกในการให้บริการสินเชื่อ วงจรการดำเนินงานการกู้เงิน การกู้เงินเป็นเรื่องปกติของสมาชิก สมาชิกมีความมั่นใจในกฎระเบียบของสถาบันการเงินชุมชน และสถาบันการเงินชุมชนนำเงินดอกเบี้ยมาพัฒนาสถาบันให้มีความเจริญรุ่งเรือง ทั้ง 4 ประเด็นมีค่าเฉลี่ยน้อย สถาบันการเงินชุมชน อาจพิจารณาอาชีพของสมาชิกเป็นหลักเพิ่มมากขึ้น ในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ สำหรับการขอสินเชื่อสถาบันควรประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงว่าเป็นเรื่องปกติโดยทั่วไป รวมไปถึงกฎระเบียบของสถาบันการเงิน ควรเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการร่างข้อบังคับให้สมาชิกเข้ามามีบทบาทในการระดมสมองมากยิ่งขึ้น นอกเหนือไปจากนั้นสถาบันควรแสดงให้เห็นถึงการนำอัตราดอกเบี้ยมาพัฒนาสถาบันอย่างไรบ้าง สถาบันควรออกเป็นประกาศ หรือโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบโดยทั่วกัน สำหรับด้านการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินชุมชนนี้ มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Bubpo, C., Sawetsuk T. & Kuwattanatienchai, N. (2021) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมและการกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์วังเดิม จำกัด ผลการวิจัย พบว่าลำดับขั้นยศที่สูงขึ้น ส่งผลต่อจำนวนเงินออมในทิศทางเดียวกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนรายได้ประจำต่อเดือน ที่พักซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองและทัศนคติต่อผลตอบแทน และสิทธิประโยชน์จากสหกรณ์ส่งผลต่อจำนวนเงินออมในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการกู้เงิน พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพโสด มีจำนวนเงินกู้มากกว่าสถานภาพสมรส และปัจจัยทางด้านทัศนคติต่อผลตอบแทนและสิทธิประโยชน์จากสหกรณ์ ส่งผลต่อจำนวนเงินกู้ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนจำนวนบุตร ลำดับชั้นยศ และค่าใช้จ่ายตลอดต่อเดือนส่งผลต่อจำนวนเงินกู้ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในขณะที่รายได้ประจำต่อเดือน จำนวนเงินการถือหุ้นรายเดือน และทัศนคติต่อการให้บริการของสหกรณ์ ส่งผลต่อจำนวนเงินกู้ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.2.4 ด้านการให้คำปรึกษาทางการเงิน

Table 4 A Study on Financial Consulting Services: Mean and Standard Deviation of Member Satisfaction in Community Financial Institutions, Nong Han District, Udon Thani Province

Rank	Aspect Of Financial Consulting Services	$\bar{x}$	S.D.	Interpretation
1	Community financial institutions have a policy for employees to continuously learn	4.93	0.28	Most
2	Community financial institutions evaluate and improve their financial advisory services for members	4.93	0.28	Most
3	Community financial institutions implement financial advisory plans into practice	4.93	0.31	Most
4	Staff at community financial institutions have a "Service Mind" or a passion for service	4.92	0.30	Most
5	Members can apply their financial knowledge	4.91	0.35	Most
6	Community financial institutions have a manual for financial advisors	4.90	0.40	Most
7	Financial institution staff have high potential in providing financial advice	4.89	0.45	Most
8	Members of community financial institutions can integrate financial knowledge into practice, such as using money to invest in raising chickens, ducks, pigs, and agricultural investments	4.73	0.49	Most
9	Staff at community financial institutions have good speaking and listening skills	4.31	0.54	High
10	Community financial institutions have a plan to be financial advisors	4.30	0.80	High
Average		4.77	0.42	Most

ผลการศึกษา พบว่า ด้านการให้คำปรึกษาทางการเงินมีระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.77$) เรียงลำดับระดับความพึงพอใจมากไปน้อยดังนี้ สถาบันการเงินชุมชน มีนโยบายให้พนักงานเรียนรู้อยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.93$) สถาบันการเงินชุมชน มีการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขการให้คำปรึกษาทางการเงินแก่สมาชิก ($\bar{x} = 4.93$) สถาบันการเงินชุมชนนำแผนให้คำปรึกษาทางการเงินสู่ภาคปฏิบัติ ($\bar{x} = 4.93$) เจ้าหน้าที่สถาบันการเงินชุมชนมี Service Mind หรือมีใจรักในการให้บริการ ($\bar{x} = 4.92$) สมาชิกสามารถนำองค์ความรู้ด้านการเงินไปใช้ได้ ($\bar{x} = 4.91$) สถาบันการเงินชุมชนมีคู่มือการเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน ($\bar{x} = 4.90$) เจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินมีศักยภาพสูงในการให้คำปรึกษาทางการเงิน ($\bar{x} = 4.89$) สมาชิกของสถาบันการเงินชุมชน สามารถบูรณาการความรู้ด้านการเงินสู่การปฏิบัติได้ เช่น การนำเงินไปลงทุนเลี้ยงไก่ เป็ด หมู และลงทุนในการเกษตรได้ ($\bar{x} = 4.73$) เจ้าหน้าที่สถาบันการเงินชุมชนมีทักษะในการพูดและการฟัง ($\bar{x} = 4.31$) และสถาบันการเงินชุมชนมีแผนในการเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน ($\bar{x} = 4.30$) ตามลำดับ

การวิเคราะห์การบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ด้านการให้คำปรึกษาทางการเงิน ผลการวิจัยพบว่า สถาบันการเงินชุมชน มีนโยบายให้พนักงานเรียนรู้อยู่เสมอและสถาบันการเงินชุมชนมีการประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขการให้คำปรึกษาทางการเงินแก่สมาชิก รวมถึงสถาบันการเงินชุมชนนำแผนให้ คำปรึกษาทางการเงินสู่ภาคปฏิบัติ และเจ้าหน้าที่สถาบันการเงินชุมชนมี Service Mind หรือมีใจรักในการให้บริการอีกด้วยมากไปกว่านั้น สถาบันการเงินทำให้สมาชิกสามารถนำองค์ความรู้ด้านการเงินไปใช้ได้ ผลการวิเคราะห์ด้านการให้คำปรึกษาทางการเงินมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Simaprasert, W., Tipwong, T., & Mai-orn, S.

(2021) ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนบ้านห้วยเงาะ ตำบลทุ่งพลา อำเภอดอกพะอี่ จังหวัดปัตตานีโดยรวมพบว่า มีความพึงพอใจต่อการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมาชิกมีความพึงพอใจต่อการบริหารในด้านส่งเสริมการออมเงินชุมชนมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมาด้านการให้สินเชื่อแก่สมาชิก ($\bar{X} = 3.64$) ด้านการรับฝากเงินชุมชน ($\bar{X} = 3.60$) ด้านการให้คำปรึกษาทางการเงิน ($\bar{X} = 3.55$) และด้านสวัสดิการชุมชน มีความพึงพอใจต่อการบริหาร น้อยสุด ($\bar{X} = 3.50$)

3.2.5 ด้านสวัสดิการชุมชน

Table 5 Community Welfare Services: Mean and Standard Deviation of Member Satisfaction in Community Financial Institutions, Nong Han District, Udon Thani Province

Rank	Aspect of Community Welfare Services	$\bar{X}$	S.D.	Interpretation
1	Community financial institutions provide welfare in the form of monetary contributions for annual traditional merit-making activities, such as Songkran, Lent (Khao Phansa), and End of Lent (Ok Phansa)	4.63	0.48	Most
2	Community financial institutions have a policy to provide welfare to members for agricultural investments, such as "Kok Nong Na" (integrated farming)	4.41	0.49	High
3	Community financial institutions provide community welfare by offering scholarships to members' children	4.27	1.13	High
4	Community financial institutions have a community welfare plan	4.18	0.38	High
5	The community welfare provided by community financial institutions demonstrates social responsibility	4.18	0.38	High
6	Community financial institutions assess member satisfaction regarding community welfare	4.00	0.67	High
7	Community financial institutions provide welfare that is considered good and beneficial for members	3.82	0.38	High
8	Community financial institutions provide welfare for occupations, such as raising chickens, ducks, and pigs	3.82	0.38	High
9	Community financial institutions address and improve shortcomings in community welfare	3.82	0.77	High
10	Community financial institutions have provided opportunities for members to participate in brainstorming sessions to develop the institution and its community welfare initiatives	3.18	0.38	Medium
Average		4.03	0.54	High

ผลศึกษาพบว่า ด้านสวัสดิการชุมชน มีระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$) เรียงลำดับจากระดับความพึงพอใจมากไปน้อยดังนี้ สถาบันการเงินชุมชนมีสวัสดิการมอบเงินเพื่อร่วมกิจกรรมบุญประจำปีตามประเพณี เช่น สงกรานต์ เทศกาลเข้าพรรษา ออกพรรษา เป็นต้น ($\bar{x} = 4.63$) สถาบันการเงินชุมชนมีนโยบายในการให้สวัสดิการสมาชิกในการลงทุนทำการเกษตร เช่น โคก หนอง นา เป็นต้น ($\bar{x} = 4.41$) สถาบันการเงินชุมชนมีสวัสดิการชุมชนให้ทุนการศึกษาแก่บุตรหลานสมาชิก ($\bar{x} = 4.27$) สถาบันการเงินชุมชนมีการวางแผนด้านสวัสดิการชุมชน ($\bar{x} = 4.18$) สถาบันการเงินชุมชนมีสวัสดิการชุมชนแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{x} = 4.18$) สถาบันการเงินชุมชนมีการประเมินความพึงพอใจของสมาชิกเกี่ยวกับสวัสดิการชุมชน ($\bar{x} = 4.00$) สถาบันการเงินชุมชนมีสวัสดิการให้สมาชิกถือว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ ($\bar{x} = 3.82$) สถาบันการเงินชุมชนให้สวัสดิการในการประกอบอาชีพ เช่น การเลี้ยงไก่ เป็ด หมู เป็นต้น ($\bar{x} = 3.82$) สถาบันการเงินชุมชนมีการนำจุดบกพร่องด้านสวัสดิการชุมชน นำมาปรับปรุงแก้ไข ($\bar{x} = 3.82$) และสถาบันการเงินชุมชน ได้เปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมสมองในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชนเพื่อพัฒนาด้านสวัสดิการชุมชน ($\bar{x} = 3.18$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ด้านสวัสดิการชุมชน ผลการวิจัยพบว่า สถาบันการเงินชุมชนมีสวัสดิการมอบเงินเพื่อร่วมกิจกรรมบุญประจำปีตามประเพณี เช่น สงกรานต์ เทศกาลเข้าพรรษา ออกพรรษา เป็นต้น สถาบันการเงินชุมชนมีนโยบาย ในการให้สวัสดิการสมาชิกในการลงทุนทำการเกษตร เช่น โคก หนอง นา เป็นต้น สถาบันการเงินชุมชน มีสวัสดิการชุมชนให้ทุนการศึกษาแก่บุตรหลาน

สมาชิก อย่างไรก็ตาม ด้านสวัสดิการชุมชน ยังมีบางประเด็นที่ต้องพิจารณา ได้แก่ สถาบันการเงินชุมชน ได้เปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมสมอง ในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชนเพื่อพัฒนาด้านสวัสดิการชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง เป็นประเด็นที่สถาบันการเงินชุมชน ควรต้องคำนึงถึงเป็นอย่างมาก ควรเปิดโอกาสให้สมาชิก หรือประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันตั้งแต่ขั้นการวางแผนการพัฒนาเป็นต้นมา และควรเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ผลการวิเคราะห์ด้านสวัสดิการชุมชน มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Parinyasuttinan, U. (2016) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “สวัสดิการชุมชน” ความสมดุลระหว่างการให้และการรับ ผลการวิจัย (บทคัดย่อ) พบว่า สวัสดิการชุมชนเป็นสวัสดิการที่จัดขึ้นโดยชุมชนบนพื้นฐานของการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของคนในชุมชน ดังนั้น สวัสดิการชุมชนจึงเป็นการสร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงของคนในชุมชน ทั้งนี้การจัดสวัสดิการชุมชนโดยใช้ฐานทุนเดิมของชุมชน และการจัดสวัสดิการชุมชนที่มีหน่วยงานเข้าไปสนับสนุนต่อยอดจากฐานทุนเดิมของชุมชน ได้ทำให้เกิดการตื่นตัว ในการจัดสวัสดิการชุมชนที่กว้างขวางขึ้น ขณะที่พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ยังช่วยหนุนเสริมการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชน ในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนอีกด้วย กระนั้นแนวคิดสวัสดิการชุมชนดังกล่าวข้างต้นจะไม่มีคุณค่าอันใดเลย หากไม่มีการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะในบริบทของการจัดการชุมชน ซึ่งคาดหวังให้คนในชุมชน สามารถจัดสวัสดิการได้อย่างครอบคลุมทุกคนและทุกช่วงวัย โดยมีสวัสดิการเริ่มตั้งแต่เกิดจนตาย รวมทั้งยังเกิดแนวทางใหม่เพิ่มขึ้นจากฐานทุนเดิมที่สุดุดมเป็นการสร้างสมดุลระหว่างการให้และการรับของคนในชุมชนด้วยกัน ซึ่งช่วยให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3.2.6 ผลการศึกษาทั้ง 5 ด้าน

การบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ดังนี้

- 1) ด้านการรับฝากเงินชุมชน โดยสถาบันการเงินชุมชนมีการรายงานผลการประกอบการเป็นประจำทุกปีให้สมาชิกทราบ เปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน และมีการประชาสัมพันธ์การฝากเงินแก่สมาชิกอย่างสม่ำเสมอ
- 2) ด้านการให้คำปรึกษาทางการเงิน สถาบันการเงินชุมชนมีนโยบายให้พนักงานเรียนรู้อยู่เสมอ มีการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขการให้คำปรึกษาทางการเงินแก่สมาชิก และได้นำแผนการให้คำปรึกษาทางการเงินสู่ภาคปฏิบัติ
- 3) ด้านการส่งเสริมการออมเงินในชุมชน โดยที่สมาชิก สามารถบริหารจัดการการเงินของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการบริหารการเงินส่วนบุคคล เพราะเห็นว่าการเงินมีความสำคัญมาก และนอกเหนือไปจากนั้น สมาชิกสถาบันการเงินมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันการเงินชุมชน
- 4) ด้านสวัสดิการชุมชน สถาบันการเงินชุมชน มีสวัสดิการมอบเงินเพื่อร่วมกิจกรรมบุญประจำปีตามประเพณี เช่น ประเพณีสงกรานต์เทศกาลเข้าพรรษา เทศกาลออกพรรษา เป็นต้น และที่สำคัญ สถาบันการเงินชุมชนมีนโยบายในการให้สวัสดิการแก่สมาชิกสำหรับนำไปลงทุนทำการเกษตร เช่น โคก หนอง นา เป็นต้น นอกเหนือไปจากนั้น สถาบันการเงินชุมชน ยังมีสวัสดิการกล่าวคือ มอบทุนการศึกษาแก่บุตรหลานสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนอีกด้วย และ
- 5) ด้านการให้สินเชื่อแก่สมาชิก สมาชิกสถาบันการเงินชุมชนได้กู้เงินเพื่อลงทุนในการทำการเกษตร และกู้เงินเพื่อลงทุนในการค้าขาย รวมไปถึงสถาบันการเงินชุมชนมีความยุติธรรมในการคัดเลือกให้บริการสินเชื่อแก่สมาชิกอีกด้วย

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานีพบว่า สถาบันการเงินควรเปิดบริการการรับฝากเงินให้มีความหลากหลาย ควรให้รางวัลแก่สมาชิกผู้เปิดบัญชีเงินออมครั้งแรก เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ เจ้าหน้าที่รับฝากเงินต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ควรมีพี่เลี้ยงประจำสถาบันการเงินชุมชน เพื่อให้คำปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ สถาบันการเงินควรพัฒนาการรับฝากเงินผ่านแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน สำหรับดอกเบี้ยในการขอสินเชื่อ ควรถูกกว่าธนาคารทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rattanaphan, O., Damrongwattana, J., & Pratum, B. (2023) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน กรณีศึกษา สถาบันการเงินชุมชน บ้านคลองจิ่ง หมู่ที่ 4 ตำบลนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน กรณีศึกษา สถาบันการเงินชุมชน บ้านคลองจิ่ง มีดังนี้ 1) การพัฒนาการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการบุคคล 2) การพัฒนาวิธีการทำงานแบบการมีส่วนร่วม 3) การพัฒนาการให้เกิดความเสมอภาคหรือความเท่าเทียม 4) การพัฒนาให้มีโอกาสพัฒนาขีดความสามารถของบุคคล และ 5) การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกัน

3.3 องค์ความรู้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยเป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังแสดงในแผนภาพ ดังนี้

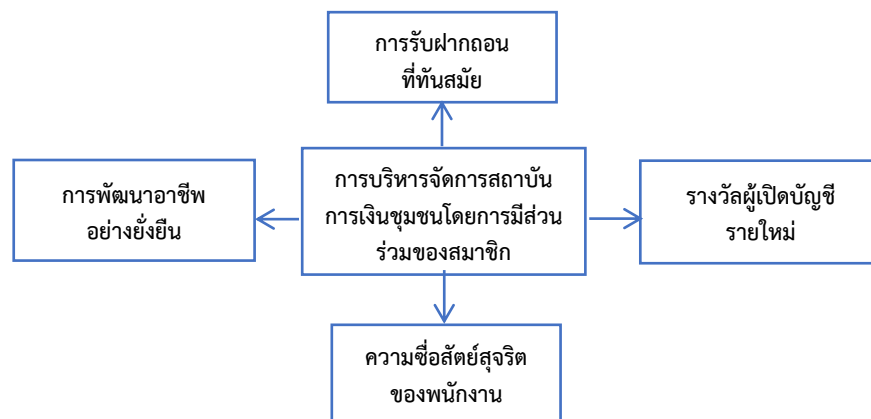

Figure 2 A Body of Knowledge from Research (Source: Hinkaew, T.)

จากภาพที่ 2 อธิบายได้ดังนี้ 1. การรับฝาก ถอนเงินที่ทันสมัย หมายถึง สมาชิกสามารถฝากถอนเงินได้อย่างสะดวกสบาย ฝาก-ถอนผ่านแอปพลิเคชันได้ 2. รางวัลผู้เปิดบัญชีใหม่ หมายถึง สถาบันการเงินมอบรางวัลสมาชิกรายใหม่ เช่น เงิน สินค้าอุปโภค-บริโภค เป็นต้น 3. ความซื่อสัตย์ของพนักงาน หมายถึง ความซื่อสัตย์สุจริตขององค์กร พร้อมทั้งผู้บริหารเจ้าหน้าที่พนักงาน และ 4) การพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน หมายถึง สมาชิกสามารถนำเงินไปลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ ต่อยอดกิจการได้

4. สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ของสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนในอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี จำนวน 375 คน พิจารณาทั้ง 12 ตำบล 161 หมู่บ้าน โดยจำแนกข้อมูลทั่วไป ดังนี้ เพศชายจำนวน 160 คน ร้อยละ 42.67 เพศหญิงจำนวน 215 คน ร้อยละ 57.33 ด้านการศึกษามีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 168 คน ร้อยละ 44.80 ระดับการศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 152 คน ร้อยละ 40.53 และมีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 55 คน ร้อยละ 14.67 และวัตถุประสงค์ในงานวิจัยขึ้นนี้ประกอบได้ด้วย 2 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี จำนวน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรับฝากเงินชุมชน 2) ด้านการให้คำปรึกษาทางการเงิน 3) ด้านการส่งเสริมการออมเงินชุมชน 4) ด้านสวัสดิการชุมชน และ 5) ด้านการให้สินเชื่อแก่สมาชิก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.37) โดยเรียงจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการรับฝากเงินชุมชน ($\bar{X}$ = 4.82) ด้านการให้คำปรึกษาทางการเงิน ($\bar{X}$ = 4.77) ด้านการส่งเสริมการออมเงินชุมชน ($\bar{X}$ = 4.68) ด้านสวัสดิการชุมชน ($\bar{X}$ = 4.03) และด้านการให้สินเชื่อแก่สมาชิก ($\bar{X}$ = 3.56) 2. แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี พบว่า สถาบันการเงิน ควรเปิดบริการการรับฝากเงินให้มีความหลากหลาย ควรให้รางวัลแก่สมาชิกผู้เปิดบัญชีเงินออมครั้งแรกเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ เจ้าหน้าที่รับฝากเงินต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ควรมีพี่เลี้ยงประจำสถาบันการเงินชุมชน เพื่อให้คำปรึกษาและช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ สถาบันการเงินควรพัฒนาการรับฝากเงินผ่านแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน สำหรับดอกเบี้ยในการขอสินเชื่อควรสูงกว่าธนาคารทั่วไป และสถาบันควรมีการแนะนำการวางแผนทางการเงินให้แก่สมาชิกและต่อยอดการพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืนเพื่อเปิดโอกาสสร้างรายได้แก่สมาชิกและควรมีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการแก่สมาชิก เช่น กองทุนอาหารกลางวันสำหรับเด็ก กองทุนการศึกษาสำหรับบุตรหลานสมาชิก ฅาปนกิจสงเคราะห์ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับบุตรหลานสมาชิกตั้งแต่แรกเกิดจนถึงหกปี

4.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

ด้านการรับฝากเงินชุมชน สถาบันการเงินชุมชน มีความรับผิดชอบโดยการรายงานผลประกอบการประจำปีให้สมาชิกทราบเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว ทำให้สมาชิกเกิดความเชื่อมั่นต่อองค์กร ควรนำจุดแข็งของสถาบันการเงินชุมชนจุดนี้เร่งสร้างประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกเพิ่มจำนวนเงินในการรับฝากเงิน ประชาสัมพันธ์เพิ่มจำนวนสมาชิกและเพื่อเพิ่มจำนวนเงินฝากให้มากยิ่งขึ้น

4.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ด้านการให้สินเชื่อแก่สมาชิก ผลการศึกษาทั้ง 5 ด้านข้างต้น ถึงแม้ว่าด้านการให้สินเชื่อสมาชิกจะทำให้ถูกแนะนำให้ทำการวิจัยในครั้งต่อไป ด้านนี้มีค่าเฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับทุกด้านแล้วต่ำกว่าทุกด้านก็จริง แต่มองโดยภาพรวมแล้วค่าเฉลี่ยยังอยู่ในระดับมาก และยังมีบางประเด็นในด้านนี้ที่สมควรศึกษาในโอกาสอันใกล้นี้และควรทำวิจัยเรื่อง 1) การพัฒนาอาชีพสำหรับสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี 2) การกู้เงินนำไปต่อยอดหรือพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

5. กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้ขอขอบคุณ นางสาวปวีณา ตีจรัส ผู้ใหญ่บ้านบ้านหนองตาไถ่ ขอขอบคุณอาจารย์สุรัช ชูคง อาจารย์พีระยุทธ ศิลาพรหม และขอขอบคุณอย่างสูงท่านนายกเทศบาลตำบลโคกสูง ท่านนายกเทศบาลตำบลหนองเม็ก สถาบันการเงินชุมชน อำเภอหนองหาน ขอขอบคุณผู้เอื้อเฟื้อข้อมูลทุกคน ขอขอบคุณวิทยาลัยพณิชยบัณฑิตเปิดโอกาสให้มีเวทีอิสระทางความคิดเห็นด้านวิชาการ

6. เอกสารอ้างอิง

- Bubpo, C., Sawetsuk T., & Kuwattanatienchai, N. (2021). Factors affecting savings and borrowing of cooperative members. Wang Derm Savings Co., Ltd. *Academic Journal Suvarnabhum Institute of Technology*, 7(1), 420-432.
- Krejcie, R. v. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, (3), pp. 607-610.
- Modmoltin, S. (2019). *Raise the level of community financial organizations as well. "People's Financial Institutions Act"*. Government Savings Bank Research Center. Retrieved on 6 December 2020 <https://www.gsb.or.th>
- National Economic and Social Development Plan No. 12 (2017-2021). (2016). Royal Gazette, Volume 133, Section 115 A, Page 82 (30 December 2016).
- Office of the Village and Urban Community Fund Committee. (2006). *Principles for developing village funds into community financial institutions*. Bangkok: National Village and Urban Community Fund Office.
- Parinyasuttinan, U. (2016). "Community welfare": the balance between giving and receiving. *Community Development and Quality of Life Journal Research management network Office of the Education Commission*. 4(3), 327-336.
- Piw-orndee, S., Senpanit, Usanee., & Srisupan, Tammatinna. (2015). Management guidelines to increase efficiency Manage funds of the Village Fund Committee in Tha Muen Ram Subdistrict, Wang Thong District, Phitsanulok Province. *Journal of Humanities and Social Sciences Graduate School Pibulsongkram Rajabhat University*. 9(2), 125-141.
- Rattanaphan, O., Damrongwattana, J., & Pratum, B. (2023). Guidelines for developing the operations of community financial institutions, case studies Community financial institution, Ban Khlong Chang, Village No. 4, Na Bon Subdistrict, Na Bon District, Nakhon Si Thammarat Province. *Journal of Social Development*. 6(2), 24-33.

- Simaprasert, W., Tipwong, T., & Mai-orn, S. (2021). Study the management of community financial institutions by Participation of members of the Ban Huai Ngo community, Thung Phla Subdistrict, Khok Pho District Pattani Province. *Mahachula Journal Nakornthat*. 8(4), 103-113.
- Sinjaru, T. (2014). *Research and statistical data analysis with SPSS and AMOS*. 15th edition. Business R&D: Bangkok.
- Srisa-ard, B. (2017). *Basic research*. (10th ed). Suweerivasarn: Bangkok.
- Thanomwong, P. (2018). Satisfaction in selecting services and service quality influence the development of the Government Savings Bank deposit business in Bangkok (Part 3). *Journal of Business Administration and Social Sciences*. Ramkhamhaeng University. 2(1), 76-91.
- Theerakiti, T., & Wernthong, S. 2020). Guidelines for saving money to prepare for retirement of the population in the central region. *Industrial Business Administration Journal*, 2(2), 40-58.